

Jaarverslag

Publieksversie

2020

Verder ontwikkelen in een

uitdagende context

Samenwerkingsverband
VO Zuidoost Utrecht

Inhoud

De inhoudsopgave is interactief. U kunt op de titel klikken om naar het gewenste onderdeel te gaan.

Voorwoord	02
Visie	03
Kernactiviteiten	04
Samenwerking	05
Governance	07
Inhoudelijke ontwikkeling	08
Inspectie van Onderwijs	10
Cijfers	11
Evaluatie en verantwoording	14
Financiën	16
Colofon	17

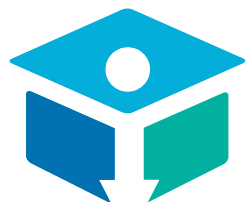
Verder ontwikkelen in een uitdagende context

Publieksversie jaarverslag 2020 Samenwerkingsverband VO Zuidoost-Utrecht

Door COVID-19 was 2020 een uiterst moeizaam jaar, dat heel veel gevraagd heeft van alle medewerkers in het onderwijs en van leerlingen. Ik heb veel respect en waardering voor alle inspanningen die scholen hebben geleverd om leerlingen zo goed mogelijk te helpen met het onderwijs.

Ondanks de uitdagende omstandigheden hebben de ontwikkelingen rondom passend onderwijs niet stilgestaan. Feitelijk is er sprake van een doorlopend proces, waarin steeds verder wordt gezocht naar mogelijkheden om leerlingen zo thuisna-bij mogelijk het beste passende onderwijs te laten volgen. In deze publieksversie van het jaarverslag 2020 geef ik u graag een indruk van de zaken die in gang zijn gezet of zijn gerealiseerd.

Harry Emmerzaal
directeur-bestuurder

Samenwerkingsverband
VO Zuidoost Utrecht

VISIE

In samenwerkingsverband VO Zuidoost-Utrecht (swv VO-ZOU) werken 13 schoolbesturen samen, die het bevoegd gezag zijn van 25 scholen in de gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.

Deze schoolbesturen en scholen zijn er samen verantwoordelijk voor dat elke leerling in de regio kwalitatief goed, passend onderwijs krijgt en een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doormaken. Ook als de leerling specifieke, extra ondersteuning nodig heeft. Waar mogelijk wordt voorkomen dat er op bepaalde scholen concentraties ontstaan van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Leerlingen krijgen bij voorkeur les op een reguliere school voor voortgezet onderwijs, maar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) blijft nodig.

In het belang van de leerlingen werken scholen nauw samen met ouders. Als er extra ontwikkelings- en gezinsondersteuning nodig is, werken zij samen met jeugdhulp.

KERN- ACTIVITEITEN

De belangrijkste activiteiten van het samenwerkingsverband:

- Zorgdragen dat er voor elke leerling een passende onderwijs plek is.
- Beoordelen of een leerling in aanmerking komt voor leerweg-ondersteuning of voor een plek in het voortgezet speciaal onderwijs of het praktijkonderwijs.
- Advies geven aan scholen en helpen met het oplossen van knelpunten.

SAMENWERKING

Passend onderwijs kan alleen met de inzet van velen gerealiseerd worden: schoolbesturen, scholen, gemeenten, de ondersteuningsplanraad (OPR), het samenwerkingsverband primair onderwijs in onze regio en omliggende samenwerkingsverbanden. Een illustratie van de samenwerking:

Gemeenten

Enkele keren per jaar is er overleg tussen ons samenwerkingsverband, het samenwerkingsverband primair onderwijs en de wethouders van de vijf gemeenten in ons werkgebied. Hierin bespreken we onder meer de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten, thuiszitters, de coördinatie van de zorg en het dekkend netwerk. Hoewel het overleg in goede harmonie verloopt, zijn we niet helemaal tevreden over de regionale samenwerking. In 2020 heeft een extern onderzoeksbureau gekeken hoe de samenwerking beter kan. In het voorjaar van 2021 is een advies uitgebracht. Dit zal zeker tot een verbetering in de samenwerking leiden.

In 2019 is in de gemeente Zeist de pilot Ontschotten gestart. Deze pilot heeft de ambitie om de financiële schotten tussen onderwijs en gemeente te doorbreken, zodat de noodzakelijke ondersteuning/jeugdhulp voor leerlingen sneller beschikbaar is. Vanuit het voortgezet (speciaal) onderwijs deden Het Heuvelrugcollege, De Breul, De Meerklank en Het Jordan Lyceum mee aan de pilot. In het voorjaar van 2020 is de pilot afgerond. Het delen van de resultaten met andere scholen is door corona uitgesteld tot 2021.

Zorgcoördinatoren scholen

In 2020 had de directeur-bestuurder van swv VO-ZOU regelmatig overleg met de zorgcoördinatoren van de scholen in ons werkgebied. Voorheen werd in dit overleg met name casuïstiek besproken. We zien dat de focus verschuift naar meer beleidsmatige onderwerpen, actuele ontwikkelingen en relevante vraagstukken. Alle betrokkenen vonden deze uitwisseling tussen het samenwerkingsverband en de werkvloer uiterst waardevol.

Samenwerking regulier onderwijs en speciaal onderwijs

Minister Slob wil passend onderwijs verbeteren en formuleerde daarvoor 25 maatregelen. Hij wil onder meer inzetten op inclusiever onderwijs. Op 1 januari 2021 is in onze regio een pilotproject gestart, waarbij voortgezet onderwijs (vo) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) hechter gaan samenwerken. Daarmee wordt een eerste stap gezet richting dit inclusievere onderwijs.

GOVERNANCE

Swv VO-ZOU is een vereniging waarvan alle schoolbesturen in ons werkgebied lid zijn. De algemene ledenvergadering (ALV) is het hoogste orgaan van de vereniging.

Om te waarborgen dat er extern, onafhankelijk toezicht is, heeft het samenwerkingsverband sinds 1 januari 2020 een raad van toezicht. Het eerste jaar is benut om elkaar te leren kennen en om na te denken over de rol van de raad van toezicht in verhouding tot de ALV, de directeur-bestuurder en de ondersteuningsplanraad. De ondersteuningsplanraad is het medezeggenschapsorgaan van swv-VO-ZOU. Hierin zitten ouders en onderwijsprofessionals.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Een impressie van ontwikkelingen in 2020:

Oudertevredenheidsonderzoek

Op initiatief van de ondersteuningsplanraad vond in 2020 een oudertevredenheidsonderzoek plaats. Hierin zijn ouders bevestigd over de ondersteuning die hun kind op school krijgt. Het onderzoek maakt duidelijk dat vier op de vijf ouders (enigszins tot heel) tevreden zijn over de ondersteuning. De tevreden ouders waar-deren vooral de grote betrokkenheid en de inspanning van de school, de korte lijnen met docenten en de mate waarin er oog is voor de mogelijkheden van hun kind. Dertien procent is (helemaal) niet tevreden. Zij vinden dat ze (te) lang hebben moeten wachten en vinden de betrokkenheid vanuit de school laag. Een deel van de ouders vindt dat er onvoldoende kennis en kunde op school is. Het tevredenheidsonderzoek zal voortaan elke twee jaar herhaald worden. Voor het vso komt een aparte vragenlijst.

Dekkend netwerk

Voor sommige leerlingen lukt het niet altijd om een passende onderwijsplek te vinden. Uit onderzoek dat we in 2020 hebben laten doen, blijkt het met name te gaan om:

- leerlingen met een (boven)gemiddeld IQ die een andere leeromgeving nodig hebben,
- leerlingen die langdurig een kleinschalige setting binnen een reguliere school nodig hebben,
- leerlingen met een benedengemiddeld IQ met een gedrags- of psychiatrische problematiek
- leerlingen met een zeer laag tot onmeetbaar IQ.

Er worden verschillende acties in gang gezet om hier iets aan te doen. Er komt nascholing voor docenten en we starten een experiment om de samenwerking tussen vo en vso te versterken. Onderdelen van dat experiment: coachen van leerlingen, adviseren van docenten, inrichten van een tijdelijke onderwijsplek en een vo-vso-setting.

Hoogbegaafdheid

Om een impuls te geven aan het onderwijs aan hoogbegaafde (HB) leerlingen hebben drie scholen in onze regio een landelijke subsidie gekregen: sg De Breul, Openbaar Lyceum Zeist en Revius Doorn.

Sg De Breul ziet de laatste jaren een toename van het aantal HB-leerlingen en 'dubbelbijzondere leerlingen'. Met dat laatste bedoelen we HB-leerlingen bij wie sprake is van een bijkomende problematiek. De school heeft onder andere een nieuwe zorgstructuur ingericht, HB-leerlingen en docenten begeleid en HB-coaches geprofessionaliseerd. Ook organiseerde de school een HB-middag en een HB-week.

Openbaar Lyceum Zeist is zich aan het ontwikkelen tot BPS-school (begaafdheidsprofielschool). De school biedt HB-leerlingen onder meer maatwerkprogramma's en coaching. In 2020 werd ook een Rijke Ruimte ingericht, waar HB-leerlingen samenkomen, ontspannen en werken aan eigen projecten. De school verzorgt ook activiteiten voor basisscholen.

Revius Doorn heeft een basispakket voor HB-leerlingen ontwikkeld en wil daarmee voorkomen dat zij vastlopen. Dit basispakket bestaat onder meer uit talentlessen voor HB-brugklasleerlingen, individuele begeleiding van HB-leerlingen en workshops voor docenten.

Innovaties op schoolniveau

Om innovatie te stimuleren, ontvingen vier scholen in 2020 een bijdrage uit het innovatiefonds van swv VO-ZOU. Waar is de subsidie zoal voor gebruikt?

- CCZ heeft onderzocht of er een vmbo/vso-klas kan worden geformeerd voor leerlingen die om gedragsmatige redenen niet in hun eigen klas kunnen blijven.

- VMBO en MAVO Zeist hebben hun 'opstapklas' verder ontwikkeld. Een maatwerkprogramma zorgt ervoor dat de sociale vaardigheden van de leerlingen toenemen en hun didactische achterstanden afnemen. Dankzij dit traject kunnen zij naar het voortgezet onderwijs op het gekozen niveau.
- VSO Heuvelrugcollege heeft een traject ontwikkeld waarbij jongeren binnen de vso-setting hun mbo-diploma op niveau 1 halen. Aan het traject doen twaalf jongeren mee.
- De Meerklank ontwikkelde een doorstroomklas voor thuiszitters en moeilijk plaatsbare, (licht) verstandelijk beperkte leerlingen. Er zijn drie leerlingen in deze klas geplaatst. Twee van hen konden daarna doorstromen naar een reguliere Meerklankklas, één leerling blijft nog wat langer in de doorstroomklas. De Meerklank spreekt van een succes en houdt de klas met eigen middelen in stand.

Centraal meldpunt complexe casuïstiek

Voor jongeren die een combinatie van onderwijs en zorg nodig is, is het vinden van een passende onderwijsplek vaak heel moeilijk.

Medio 2020 heeft swv VO-ZOU een Centraal Meldpunt ingericht, waar scholen deze leerlingen kunnen aanmelden. Elke casus is maatwerk; er wordt bepaald welke stappen nodig zijn en wie de regie voert. Deze regisseur bewaakt het proces in principe totdat de leerling weer in de klas zit. Sinds de start van het Meldpunt waren er 48 aanmeldingen; 37 casussen zijn in 2020 afgerond, de overige zijn nog in behandeling.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op het samenwerkingsverband. In 2020 heeft de Inspectie laten weten dat het kwaliteitsbeleid van swv VO-ZOU verbetering behoeft. Er is een werkgroep geformeerd die hiermee aan de slag gaat. Vijf onderwerpen staan daarbij centraal: thuiszitters, verwijzingen vanuit het voortgezet onderwijs (vo) naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso), besteding van de middelen, expertise van de school en oudertevredenheid.

De werkgroep beschrijft voor elk onderwerp wat het te bereiken doel is, welke acties worden ingezet om dit doel te bereiken en wat er gebeurt als een school of schoolbestuur het doel niet realiseert. De voortgang en de resultaten bij alle besturen worden transparant in beeld gebracht met behulp van een dashboard.

De doelen zijn afgeleid van het Ondersteuningsplan 2018-2022 (het meerjarenbeleidskader van swv VO-ZOU):

- Thuiszitters: geen enkele jongere zit langer dan vier weken thuis zonder passend onderwijs en/of passende zorg.
- Verwijzingen vanuit vo naar vso: het aantal leerlingen dat vanuit het vo wordt verwezen naar het vso blijft onder het landelijk gemiddelde.
- Besteding van de middelen: scholen zetten de middelen die swv VO-ZOU verstrekt doelmatig in.
- Expertise van de school: elke school heeft voldoende expertise in huis om leerlingen het aanbod te geven dat zij nodig hebben.
- Oudertevredenheid: minimaal negentig procent van de ouders is tevreden over de extra ondersteuning die hun kind van school krijgt.

Om de ontwikkeling van het kwaliteitsbeleid te versnellen, is er per 1 januari 2020 ook voor één dag per week een kwaliteitsmedewerker aangetrokken.

CIJFERS

Op 1 oktober 2020 waren er in onze regio 12.595 leerlingen. Net als in 2019 zagen we een daling van het aantal leerlingen.

Figuur 1: ontwikkeling in leerlingenaantal in onze regio

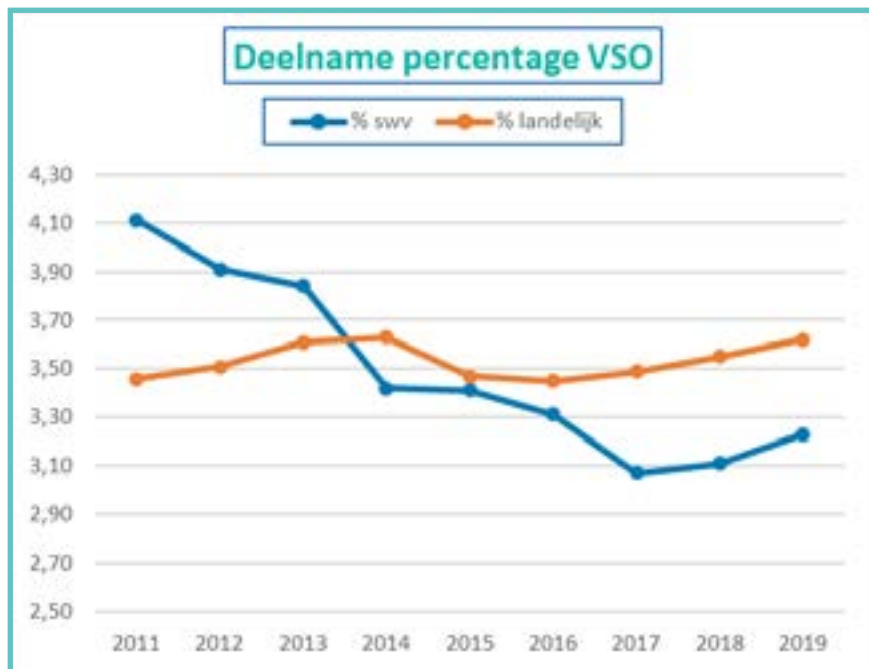
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Om een leerling aan te kunnen melden voor het vso is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen en verstrekt de TLV's.

In 2020 zagen we een lichte daling van het percentage vso-leerlingen, nadat er een aantal jaren sprake was geweest van een toename. Landelijk zet de stijging juist door. In onze regio blijven we ruim onder het landelijke gemiddelde.

De redenen voor verwijzing naar het vso zijn divers:

- psychiatrisch (48,3%)
- gedrag/executief (26,7%)
- cognitief/sociaal (17,3%)
- fysiek/medisch (5,8%)

Figuur 2: deelnamepercentage vso (landelijk en in onze regio).

Leerwegondersteuning (lwoo)

In 2020 kregen 100 leerlingen leerwegondersteuning (lwoo). Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen en verleent de 'aanwijzingen'.

Aanwijzing voor lwoo							
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
192	157	167	160	125	109	102	100

Figuur 3: aanwijzingen voor lwoo.

Het aantal leerlingen met lwoo is afgelopen jaar opnieuw gedaald. Hier is geen duidelijke verklaring voor. We zitten onder het landelijke gemiddelde.

Percentage Lwoo leerlingen		
	% swv	% landelijk
1-10-2011	5,80	10,61
1-10-2012	5,85	10,71
1-10-2013	5,86	10,67
1-10-2014	5,66	10,59
1-10-2015	5,48	10,38
1-10-2016	5,31	9,44
1-10-2017	4,83	8,16
1-10-2018	4,43	6,49
1-10-2019	3,96	5,23
1-10-2020	3,75	4,14

Figuur 4: percentage lwoo-leerlingen

Praktijkonderwijs (PRO)

Het samenwerkingsverband verstrekt ook de toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor het Praktijkonderwijs. In 2019 steeg het aantal verstrekte TLV's.

TLV's voor PrO							
2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
50	49	39	44	49	50	55	46

Figuur 5: aantal TLV's voor Praktijkonderwijs.

Als we kijken naar de achtergrond van de leerlingen die naar het Praktijkonderwijs gaan, zien we dat een flink aantal leerlingen uit het reguliere basisonderwijs komt. Vermoedelijk hangt dit samen met het feit dat basisscholen leerlingen kunnen aanmelden voor een intelligentietest via swv VO-ZOU. Afgelopen jaren is het aantal afgenomen IQ-testen bijna verdubbeld.

	Instroom PrO							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
bo	10	13	8	5	11	10	16	17
sbo	30	26	26	21	20	25	24	22
so	2	2	2	7	4	6	4	3
vo	6	3	2	10	10	8	11	1
vso	2	5	1	1	4	1	0	0
Totaal	50	49	39	44	49	50	55	43

Figuur 6: instroom Praktijkonderwijs.

(Boven)schoolse voorzieningen

In de regio zijn verschillende bovenschoolse voorzieningen voor leerlingen van alle schoolbesturen. Deze voorzieningen vallen niet onder de verantwoordelijkheid van swv VO-ZOU maar leveren wel een belangrijke bijdrage aan passend onderwijs. In totaal zijn 72 leerlingen opgevangen binnen deze bovenschoolse voorzieningen. Daarmee is hun bestaansrecht bewezen.

Het gaat om:

- Reflex. Voorziening voor thuiszittende leerlingen; verbonden aan het Vakcollege. Deelname: 23 leerlingen.
- T&R. Intensief eindexamenprogramma voor leerlingen die zijn vastgelopen in vmbo-tl; verbonden aan Christelijk College Zeist. Deelname: 12 leerlingen.
- I-klas. Maatwerk voor leerlingen met ernstige internaliserende problematiek; verbonden aan Berg en Bosch College, combinatie met de Opvoedpoli. Deelname: 3 leerlingen.
- OZC. Voorziening voor thuiszitters.; verbonden aan Beukenrode Onderwijs, in combinatie met Timon Jeugdhulp. Deelname: 34 leerlingen.

In aanvulling hierop hebben sommige scholen een eigen voorziening: doorstroomklas (Meerklank), Opstapklas (OVMZ), coachklas (CCZ), Villa Revius (Revius Doorn) en De Rotonde (De Breul).

Thuiszitters

Swv VO-ZOU wil nul thuiszitters. Door de lockdown en het afstandsonderwijs is er geen helder beeld van het aantal thuiszitters. Eind 2020 waren er drie geregistreerde thuiszitters.

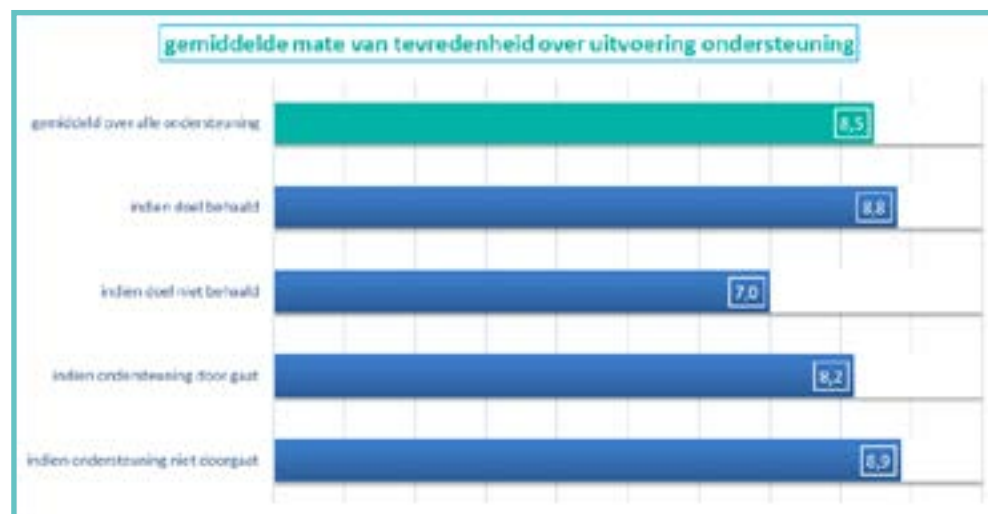

EVALUATIE EN VERANTWOORDING

We vinden het belangrijk om open te zijn over onze resultaten en de besteding van financiële middelen. Jaarlijks ontvangen alle scholen daarom een monitorformulier waarop ze uitgebreid aangeven waaraan het geld is besteed. De directeur-bestuurder van swv VO-ZOU heeft hierover een gesprek met alle afzonderlijke scholen. De informatie van alle scholen wordt gebundeld in een monitorboekje en aangevuld met gegevens uit andere bronnen. De presentatie van alle bevindingen is door corona uitgesteld tot 2021.

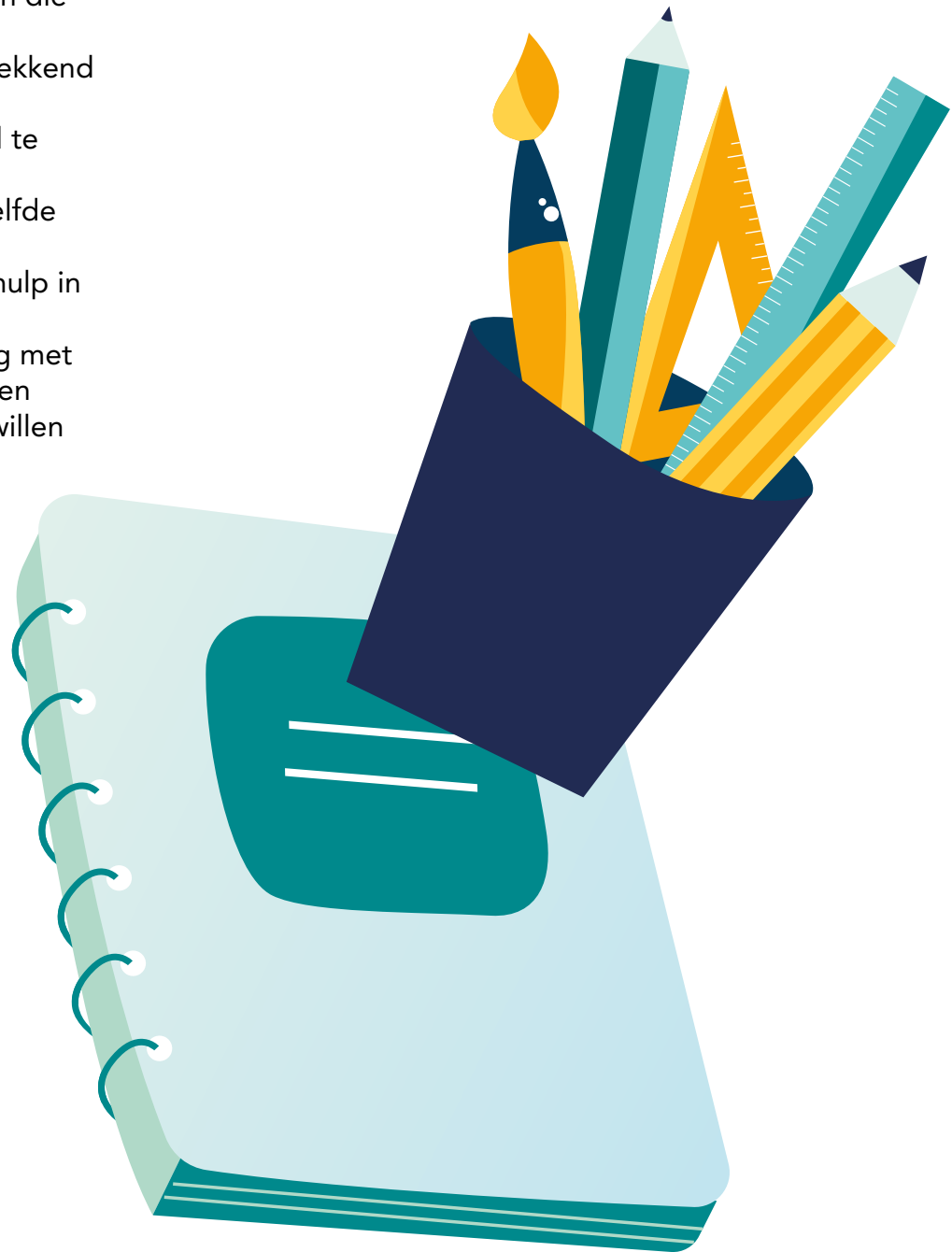
In 2020 is voor de eerste keer aan scholen gevraagd om ook te rapporteren over de mate waarin zij zelf tevreden zijn over de gegeven ondersteuning.

Figuur 7: gemiddelde tevredenheid over uitvoering ondersteuning.

Ook zijn vragen gesteld over de samenwerking met gemeenten, de expertise binnen de school en de mate waarin de school bureaucratie ervaart. De scholen konden antwoord geven op een schaal van 1-10. We lichten de drie hoogste en laagste scores eruit:

- De school ervaart vrijheid in het inzetten van de middelen die ze ontvangt van swv VO-ZOU: 9,1
- De school heeft goed in beeld hoeveel leerlingen zorgwekkend verzuimen: 8,9
- De school weet in de eigen gemeente de jeugdhulp snel te vinden: 8.8
- Leerlingen uit verschillende gemeenten ontvangen hetzelfde aanbod aan extra voorzieningen: 4,8
- De school is tevreden over de samenwerking met jeugdhulp in een andere gemeente: 5.5
- Docenten voelen zich competent wanneer zij een leerling met specifieke onderwijsvragen in de klas hebben: 5.8. Scholen geven aan dat ze onder andere meer expertise zouden willen hebben over internaliserend en externaliserend gedrag, psychiatrie, motivatie en thuiszitters.

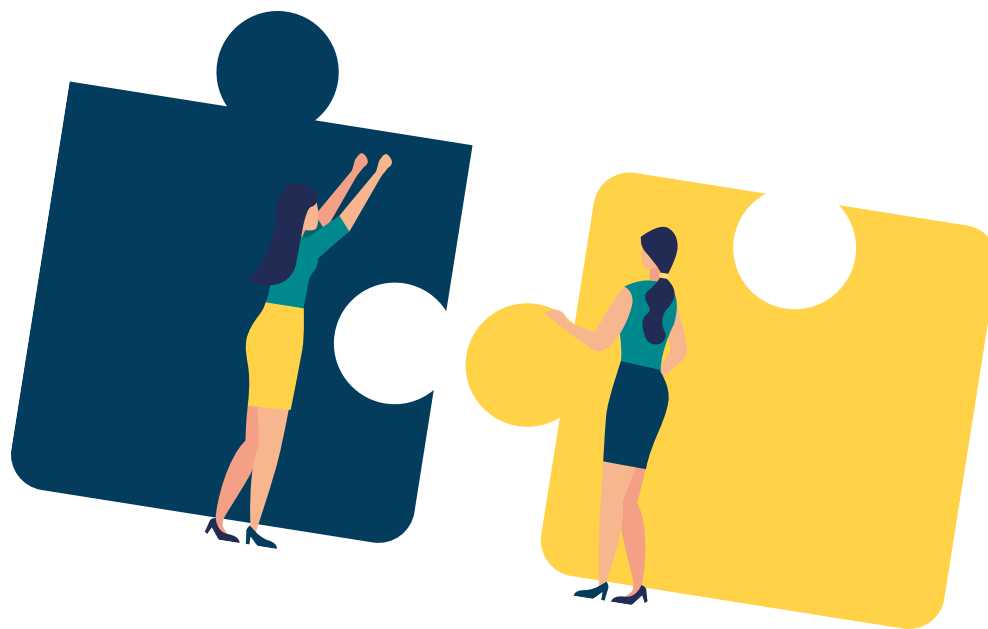

FINANCIËN

In 2019-2020 ontvingen de scholen in onze regio ruim 4,5 miljoen euro (€ 4.561.365,-) van het samenwerkingsverband; dat is bijna anderhalve miljoen (€ 1.362.096,-) minder dan in het jaar ervoor.

Omschrijving	Omschrijving	Toelichting
Algemene reserve per 31-12-2019	600.145	Zie jaarverslag 2019
Resultaat 2020	272.388	
Algemene reserve per 31-12-2020	872.533	
Af: vastgesteld benodigd weerstands- vermogen	-/- 500.00	
Overschot per 31-12-2020	372.532	

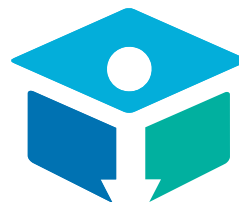

COLOFON

Dit is een beknopte versie van het jaarverslag 2020 van samenwerkingsverband VO Zuidoost-Utrecht. Het volledige jaarverslag en de jaarrekening staan op onze website.

Uitgave	swv VO-ZOU
Bezoekadres	Kwekerijweg 2C, 3709 JA Zeist
Website	www.swv-vo-zou.nl
E-mail	info@swv-vo-zou.nl

Zeist, mei 2021

Samenwerkingsverband
VO Zuidoost Utrecht